

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	คำถามของการวิจัย 5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 6
	สมมติฐานของการวิจัย 7
	ความสำคัญของการวิจัย 7
	ขอบเขตของการวิจัย 8
	กรอบแนวคิดของการวิจัย 9
	นิยามศัพท์เฉพาะ 14
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 17
	แนวคิดการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้..... 19
	ความหมายและองค์ประกอบของวัฒนธรรม..... 19
	ความหมาย ความสำคัญ และขั้นตอนการวิจัย..... 21
	ความหมาย หลักการ องค์ประกอบ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้..... 27
	บทบาทของครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้..... 32
	ความหมายและองค์ประกอบของวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้
	การวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามองค์ประกอบของวัฒนธรรมการวิจัย
	ในการจัดการเรียนรู้..... 38
	การวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามองค์ประกอบที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย
	ในการจัดการเรียนรู้..... 38
	การวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามองค์ประกอบที่ 2 ความเชื่อที่มีต่อการวิจัย..... 43
	การวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามองค์ประกอบที่ 3 การใช้การวิจัยในการ
	จัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ..... 47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การประเมินความต้องการจำเป็น.....	53
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม.....	60
หลักสูตร.....	60
ความหมายของหลักสูตร.....	60
ความสำคัญของหลักสูตร.....	63
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	66
การพัฒนาหลักสูตร.....	72
การประเมินหลักสูตร.....	79
การฝึกอบรม.....	84
ความหมายของการฝึกอบรม.....	84
ความสำคัญของการฝึกอบรม.....	85
หลักการฝึกอบรม.....	87
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	88
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	88
กิจกรรมการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรม.....	91
แนวคิด หลักการ และทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	92
แนวคิดโรงเรียนเป็นฐาน.....	92
ลักษณะการฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....	92
หลักการและองค์ประกอบของการฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....	94
เงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จที่สำคัญ.....	97
การคิดสะท้อน (Reflection)	98
ความหมายของการคิดสะท้อน.....	98
แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการคิดสะท้อน.....	98
ระยะของการคิดสะท้อน.....	101
แนวทางการส่งเสริมให้เกิดการคิดสะท้อน.....	102

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	แนวคิดการเรียนรู้ในวัยผู้ใหญ่..... 102
	การประเมินความพึงพอใจ..... 105
	ความหมายของความพึงพอใจ..... 105
	การประเมินความพึงพอใจ..... 106
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 107
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัย..... 107
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดโรงเรียนเป็นฐานและการคิดสะท้อน 108
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม..... 114
3	วิธีดำเนินการวิจัย 117
	ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดวัฒนธรรมการวิจัย ในการจัดการเรียนรู้ 119
	ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพ ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ 122
	ระยะที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัย ในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา 128
	ระยะที่ 4 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัย ในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา 133
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 143
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดวัฒนธรรมการวิจัย 143
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพ ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ 150
	ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 155
	ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 175

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	181
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	181
	สมมติฐานของการวิจัย	182
	วิธีดำเนินการวิจัย	182
	สรุปผลการวิจัย	185
	อภิปรายผล	186
	ข้อเสนอแนะ	191
	บรรณานุกรม	193
	ภาคผนวก	209
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	211
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	217
	ภาคผนวก ค หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัย ในการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา.....	227
	ภาคผนวก ง คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม การวิจัยในการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา	
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	255
	ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	351
	ภาคผนวก ฉ การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและข้อมูล ประกอบการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้หลักสูตร	401
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	431

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร	37
2	การวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม	71
3	จำนวนประชากรแยกตามอำเภอในจังหวัดบึงกาฬ	123
4	จำนวนประชากรที่เป็นครูผู้สอนในอำเภอเป้าหมาย	124
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน และอำเภอที่ตั้ง	124
6	แนวคิดพื้นฐานและองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม	124
7	เกณฑ์การประเมินตนเองเกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อการวิจัย	129
8	เกณฑ์การประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้การวิจัยในการจัดการเรียนรู้	138
9	ผลการวิเคราะห์ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับ ร่างองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบวัฒนธรรมการวิจัย ในการจัดการเรียนรู้ (โดยผู้เชี่ยวชาญ)	147
10	ผลการวิเคราะห์สภาพ ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็น (PNI) เกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (n = 327 คน)	150
11	โครงสร้างของหลักสูตร ภาคทฤษฎี จำนวน 18 ชั่วโมง	162
12	ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักสูตรฝึกอบรม..	170
13	ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของหน่วยการฝึกอบรม ตามหลักสูตรฝึกอบรม	174
14	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับการ วิจัยในการจัดการเรียนรู้ ก่อนทดลองกับหลังทดลอง	176
15	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการ เรียนรู้ด้านความเชื่อที่มีต่อการวิจัย ระหว่างก่อนทดลองกับหลังทดลอง	176
16	ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านการใช้การวิจัยในการ จัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ หลังฝึกอบรมกับเกณฑ์ที่กำหนด	177

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรม	178
18	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับร่างองค์ประกอบและตัวชี้วัดวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน).....	403
19	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินสภาพ และความคาดหวังเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน).....	406
20	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และการแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน).....	410
21	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และการแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสมของหน่วยการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน)	412
22	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบวัฒนธรรมการวิจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัย	414
23	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อการวิจัยกับองค์ประกอบวัฒนธรรมการวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน)	416
24	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้การวิจัยในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอกับองค์ประกอบวัฒนธรรมการวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน)	417
25	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรม (ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน)	418

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
26	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้	419
27	ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในการจัดการเรียนรู้	422
28	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อการวิจัย	425
29	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้การวิจัยในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	426
30	คะแนนทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ของครูระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง	427
31	ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อการวิจัยของครูกลุ่มตัวอย่าง.....	428
32	ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้การวิจัยในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ของครูกลุ่มตัวอย่าง.....	429

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	13
2 แผนภูมิแสดงผู้วิจัยและจุดหมายการวิจัยในโรงเรียน.....	48
3 แนวทางการใช้การวิจัยในการจัดการเรียนรู้	49
4 ลำดับความต้องการจำเป็นของ Maslow.....	56
5 กระบวนการวิจัยและพัฒนา	118

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี